

Aan
de gemeenteraad

Datum 7 december 2021
Zaaknummer 2021-0169770
Betreft Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2022-2023

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Jeugd, Onderwijs & Cultuur
Auteur: Kirsten van Vuuren
E-mail: cw.van.vuuren@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Kirsten van Vuuren
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

het Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2022-2023 vast te stellen.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeenteraad is bij wet (Alcoholwet, artikel 43a) verplicht een preventie- en handhavingsplan Alcohol vast te stellen. Het college is verantwoordelijk voor de realisatie van dit plan. Een deel van de uitvoering van dit plan wordt verricht door de GGD (onderdeel van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd ZHZ).

Wat is het doel?

In de lokale nota Publieke Gezondheid hebben we ons als doel gesteld om het alcoholgebruik onder Dordtenaren te verminderen, met daarbij een focus op het jonge kind en jongeren (en hun ouders). Voor jongeren zijn de risico's van alcoholgebruik groter dan voor volwassenen. Minder gebruik van alcohol (en andere genotsmiddelen) leidt tot een betere gezondheid van jongeren en betere prestaties. Nu en later. Daarmee draagt dit preventie- en handhavingsplan Alcohol bij aan onze gemeentelijke ambitie dat onze jonge inwoners gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Wettelijke taak

Een van de voornaamste doelen van de Alcoholwet is het beschermen van de jeugd tegen de schadelijke effecten die alcohol kan hebben op de gezondheid en veiligheid. Het toezicht op de naleving van de Alcoholwet is sinds 2013 decentraal belegd en daarmee de verantwoordelijkheid van de gemeente. Op grond van artikel 43a uit de Alcoholwet zijn gemeenten verplicht een preventie- en handhavingsplan Alcohol te laten vaststellen door de gemeenteraad. In dit plan beschrijft de gemeente de belangrijkste maatregelen die worden ondernomen om het alcoholgebruik onder Dordtenaren (en specifiek onder jongeren en jongvolwassenen) te voorkomen en terug te dringen. Het huidige preventie- en handhavingsplan Alcohol moet worden vernieuwd.

Werken aan een gezond Dordrecht

Het gebruik van alcohol is tijdens de coronacrisis toegenomen. Alcohol is niet zomaar een consumentenproduct. Alcoholgebruik gaat gepaard met tal van fysieke, mentale en maatschappelijke problemen. In gezinnen waar alcoholgebruik door de ouders problematisch is, worden de problemen vaak van generatie op generatie doorgegeven. Voor jongeren en jongvolwassenen zijn de risico's van alcoholgebruik groter dan voor volwassenen. Denk aan

verstoring van de hersenontwikkeling en een grotere kans op verslavingsproblemen. Bij jongvolwassenen kunnen de gevolgen van alcoholgebruik leiden tot kort- en langduriger verzuim, studievertraging, afname van de studieprestaties en studie-uitval.

Het preventie- en handavingsplan Alcohol zet in op een afname van het alcoholgebruik door alle Dordtenaren met focus op jongeren en jongvolwassenen. We zetten in op drie pijlers: educatie, regelgeving en handhaving (en toezicht).

Educatie omdat veel mensen onvoldoende kennis hebben van de risico's van alcohol, voor zichzelf, maar zeker ook voor jongeren. De omgeving van jongeren en jongvolwassenen heeft grote invloed op het gedrag. Naast invloed van leeftijdsgenoten, gaat het om alcoholverstrekkers, (sport)verenigingen en andere para commerciële aanbieders, de onderwijsomgeving en ouders. Vaak weet de omgeving niet hoe bijgedragen kan worden aan het voorkomen van (problemen door) alcoholgebruik. Daarom vormen zowel bewustwording van de risico's als het bieden van handelingsperspectief een rode draad in educatieve interventies. We investeren zowel in algemene voorlichting als in deskundigheidsbevordering.

Naast de Alcoholwet is er ook lokale regelgeving. In het 'Handavingsbeleid horeca en alcohol Dordrecht' is vooraf bepaald hoe de gemeente toeziet en handhaaft. In de APV zijn artikelen opgenomen die het nuttigen van alcoholhoudende drank verbieden indien dit gepaard gaat met gedragingen die de openbare orde verstoren, het woon- en leefklimaat aantasten of anderszins overlast veroorzaken. Ook biedt de APV het college de mogelijkheid om alcoholhoudende drank te verbieden in een aangewezen gebied. Op korte termijn wordt vanwege nieuwe gemeentelijke bevoegdheden vanuit de Alcoholwet een herijkte para commerciële verordening vastgesteld, die een oneerlijke concurrentie voor de commerciële alcoholverstrekkers moet voorkomen.

De Alcoholwet heeft zowel een gezondheids- als een openbare orde en veiligheidsperspectief. De gemeente is verantwoordelijk voor handhaving en toezicht op de naleving van de wet en hebben daarmee een belangrijk instrument in handen om gezondheidsschade en verstoringen van de openbare orde te voorkomen. De gemeente voert hiervoor risicogestuurd toezicht. De para commerciële instellingen worden, net zoals de reguliere horeca, met een bepaalde frequentie gecontroleerd op basis van de risicoscore van de aanbieder. In het nalevingsonderzoek, uitgevoerd door de GGD ZHZ met mysterieshoppers, wordt gecontroleerd op de leeftijdsgrens (NIX18).

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Alcohol is schadelijk maar tegelijkertijd het meest gebruikte genotmiddel in ons land. Het gebruik is sociaal en economisch diep in onze samenleving geworteld. Ruim 80% van de volwassen Nederlanders drinkt in meer of mindere mate alcohol. Ook onder jongeren wordt er veel gedronken. Het gebruik van alcohol is een maatschappelijk thema waar we als gemeente maar beperkt invloed hebben. De gemeente is voor het beïnvloeden van de leefomgeving van jongeren afhankelijk van de inzet van partners en inwoners, denk hierbij aan voorbeeldgedrag en het stellen van regels door ouders.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Dit preventie- en handavingsplan is tot stand gekomen in samenspraak met verschillende partners binnen de domeinen gezondheid en veiligheid, zoals de GGD ZHZ, Jong JGZ, het sociaal wijkteam, organisaties voor verslavingspreventie, jongerenwerk, buurtwerk, (sport)verenigingen en andere paracommerciële instellingen. Vanwege de huidige coronamaatregelen hebben we partners niet kunnen uitnodigen voor inspraakavonden, maar hebben we hun visie, mening en betrokkenheid opgehaald via een digitale vragenlijst.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Vaststellen lokale nota Publieke Gezondheid 2020-2023 - Raadsvoorstel;

Hoe wordt dit betaald?

We betalen de incidentele inzet van verslavingspreventie in 2022 ad € 17.500,- uit de aanvulling op het zogenoemde SPUK Sportakkoord, dat gericht is op de bevordering van gezonde leefstijl-interventies. Deze middelen worden verantwoord bij het begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht.

De GGD pakt de overige preventieve maatregelen (zoals Team: Fit en Helder op School) en de communicatie-uitingen op via haar uitvoeringsprogramma 'Samen voor Gezondheid'.

Het handhaven van en toezicht houden op dit nieuwe alcoholbeleid leidt niet tot extra kosten c.q. inzet in het begrotingsprogramma Leefbaar en Veilig Dordrecht. Deze werkzaamheden vallen binnen het reguliere werkpakket.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het uitvoeren van het preventie- en handhavingsplan Alcohol 2022-2023.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 7 december 2021 inzake Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2022-2023;

gelet op artikel 160, lid 1 onder a van de Gemeentewet;
gelet op de Alcoholwet;

b e s l u i t :

het Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2022-2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van

Bijlagen

1. Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2021-2023 Dordrecht.pdf